

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Thus, in any case, the question of identifying unidentified corpses has arisen since ancient times. In today's conditions it is necessary to use all existing methods of identification both on external signs, and by appointment and carrying out of forensic researches.

References:

1. Averyanova T.V., Belkin R.S., Korukhov Y.G., Rossinskaya E.R. Forensics: a textbook for universities / ed. Zasl. Scientist of the Russian Federation, prof. R.S. Belkin. M.: publishing NORMA, 2000. 990 p.
2. Pirig I. V., Bidnyak G.S. Use of special knowledge in the investigation of crimes. Tutorial. Dnipro: Dnipro. state University of Internal Affairs Affairs, 2019. 140 p.
3. Technologies of forming the image of an external enemy in democratic and non-democratic regimes: UDC 32.019.51 /. - Mykolaiv, 2016. - 5 p. [Electronic resource]. Resource access mode: <http://politics.chdu.edu.ua/article/view/87098/82658>
4. Skopenko B.O. Means of personal identification of servicemen of the countries-participants of the First World War (1914 - 1918) [Electronic resource] / Bohdan Oleksandrovykh Skopenko. 2018. Resource access mode: <https://periodicals.karazin.ua/apvvi/issue/view/833>.

Дяченко Валерія Романівна,
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Коваленко Ілля Олександрович,
адвокат, викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОПИТУ ПОТЕРПІЛОГО ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ МОРАЛЬНОСТІ

Під час розслідування будь-якого кримінального правопорушення завжди проводиться ряд слідчих дій. Одним із основних є допит осіб, які мають значення для встановлення істини як саме було вчинено злочин. Під час її проведення бажано встановити психологічний контакт з її учасниками, це надасть змогу спілкуватися з ними і в подальшому. Ця зазначена процесуальна дія на початку розслідування надає певну

інформацію для висунення версій, розшуку злочинців та тощо. Тобто, допит є досить важливим для розслідування злочинів проти моральності.

Допит підозрюваного – це слідча дія, яка має на меті одержання від нього інформації про обставини розслідуваного злочину, а також інші факти, що мають значення у кримінальному провадженні з метою встановлення обставин вчиненого діяння. Найбільш поширеною слідчою дією при розслідуванні кримінальних проваджень щодо будь-яких злочинів є допит.

Ця слідча дія здійснюється при дотриманні ст. ст. 224, 276–279 КПК України та інших процесуальних норм, а також з урахуванням відповідних криміналістичних рекомендацій щодо тактики і прийомів провадження цієї слідчої дії, що надає можливість отримати необхідні дані для встановлення винних осіб у його вчиненні, обставин, що характеризують механізм злочину для використання при запобіганні цим суспільно небезпечним діянням. [1, с. 81]

Під час розслідування злочинів проти моральності повинні використовувати такі аспекти допиту, за допомогою яких слідчий керує спілкуванням та отримує об'єктивну інформацію. До загальних прийомів допиту належать:

- прогнозування та планування допиту (власне підготовка до допиту);
- встановлення певного психологічного контакту;
- викладення показань у формі вільної розповіді;
- постановка запитань;
- пред'явлення доказів;
- актуалізація забутого в пам'яті допитуваного.

Також, головним аспектом є вивчення матеріалів кримінального провадження, яке дозволяє визначити предмет допиту, сформулювати запитання допитуваному, встановити коло осіб, які підлягають допиту тощо. Ю.А. Чаплинська, зазначає, що це допомагає виявити існуючі прогалини, розбіжності і суперечності між учасниками процесу та своєчасно вжити заходів щодо їх усунення [2, с. 222]. Також необхідно проаналізувати слідчі (розшукові) дії, що були проведені на початковому етапі розслідування: огляд місця події, допити свідків, потерпілого тощо. Це може бути корисним для подальшого висунення версій про вчинення злочину, відтворення певної картини, про осіб та інші обставини злочину.

07 квітня 2018 р. близько 12:30 год. гр. О. у стані алкогольного сп'яніння перебував у свого знайомого гр. Б. по вул. Мирного, 84, в с. Прибужжя Миколаївської області. У ході розмови гр. Б. запропонував гр. О. зарізати належного йому дворового собаку, який знаходився на території домоволодіння гр. А. по вул. Мирного 86, щоб в подальшому вжити його в їжу, на що гр. О. погодився. Прийшовши до вказаної території домоволодіння, гр. О. за попередньою змовою з гр. Б. накинув на шию вказаного собаки петлю з мотузки та потягнув його з двору.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Застосовуючи фізичну силу, зтягли собаку до території домоволодіння гр. О., де, взявши молоток, наніс собаці декілька ударів по голові з наміром його приглушити. Після цього гр. Б., разом з гр. О., порушуючи загальноприйняті норми поведінки, принципи моралі і благопристойності, в порушення ст.ст. 4, 18 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», підвісив собаку за задню праву лапу, прив'язавши до дерев'яної рейки з наміром зняти шкіру та розчленувати. З цією метою гр. О., виніс з будинку кухонний ніж та дав гр. Б., який з використанням жорстоких методів, свідомо і достовірно знаючи про те, що вони заподіють фізичний біль і страждання, ножем почав знімати з задньої правої лапи собаки шкіру, а гр. О., його тримав, так як собака був живий, виривався та скавчав. Своїми злочинними діями гр. Б., та з гр. О. заподіяли собаці ушкодження, несумісні з життям, що призвело до болісної смерті собаки. Гр. О. та гр. Б. даний злочин зняли на відео камеру для розповсюдження у соціальній сеті. [6]

Даний злочин проти моральності дає змогу зрозуміти, що деякі аспекти допиту важливі. Дуже важливим є попередній допит на місці, він полягає в тому, що особа надає усну інформацію та демонструє конкретний мікрорайон, приміщення, предмети, що там знаходяться, обстановку чи обставини, вчинення злочину. Водночас особа здійснює дії, що підтверджують її показання, спостерігаючи за якими, слідчий отримує інформацію, як правило, більш змістовну, ніж інформацію, отриману вже на повторному допиті. [5, с. 157]

У більшості випадків допит починається з вільної розповіді. Вільна розповідь дозволяє допитуваному відтворити при розповіді те, що було і як він це сприйняв, тому що воно являє собою цілу картину минулого. Але, вільна розповідь не розкриває повною мірою деякі аспекти які мають значення для розкриття злочину. Тому слідчий використовує такий аспект допиту, як постановка запитань. Для послідовної та правильної постановки запитань необхідно визначити обставини, що підлягають встановлення під час допиту. Під час допиту підозрюваних які вчинили злочин проти моральності, слідчі мають можливість допустити недолік. Підозрюваний є особистістю, який в захваті від скоєння злочину, тому у зв'язку з чим необхідним є вибір індивідуального шляху до встановлення з ним психологічного контакту. Дуже важливим є вміння слідчого сформулювати між учасниками допиту обстановку довіри або викликати прихильність у допитуваної особи. [3, с. 70]

Під час розслідування кримінальних правопорушень проти моральності пред'явлення речових доказів є ефективним прийомом при допиті. Адже вплив, який вони здійснюють на підозрюваного, дозволяє вийти з раніше визначених конфліктних ситуацій. Зокрема:

– необхідність надання показань з приводу наявності у особи матеріалів (відео, фото та аудіо записи);

– взаємовідносин (телефонну переписку, наявність електронних листів);

– фактів перебування на місці (відеозаписи, показання свідків)

– холодної або вогнепальної зброї тощо. [4, с. 251]

Отже, необхідно визначити, що обов'язковою слідчою дією під час розслідування злочинів проти моральності є допит підозрюваних. На підготовчому етапі здійснюються такі заходи, як повне і всебічне вивчення матеріалів кримінального провадження, одержання інформації про допитувану особу, планування допиту, використання правильної постанови допиту, запрошення осіб, участь яких є важливим.

Під час проведенням допиту з'ясовується велика кількість обставин, що дають змогу будувати слідчі версії, орієнтуватися під час проведення інших процесуальних дій. Найбільш ефективними тактичними прийомами під час допитів зазначеної категорії будуть такі: встановлення психологічного контакту з допитуваним, викладання показань у формі вільної розповіді, постановка запитань, застосування науково-технічних засобів, пред'явлення доказів, приховування меж поінформованості слідчого.

Список використаних джерел:

1. Мисливий В.А. Особливості допиту підозрюваного при розслідування злочинів з порушенням правила дорожнього руху // Міжнародний юридичний вісник, 2017. С. 80-86.

2. Чаплинська Ю. А. Організаційне забезпечення проведення допиту // Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2013. С. 221-224.

3. Береза К.Ю. Особливості допиту підозрюваного під час розслідування злочинів розпусти і звідництво// Актуальні пробл. вітч. юриспруд., 2016 С. 68-71

4. Єфімов М.М. Деякі аспекти допиту різних категорій осіб при розслідуванні злочинів проти моральності // Науковий вісник ДДУВС : Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. С. 246-253

5. Гресь Ю.О. Допит: визначення тактичних та технологічних аспектів// Науковий вісник МГУ// Сер: Юриспруденція. Одеса: 2016. С. 156-159

6. Справа № 475/722/18 смт. Доманівка Миколаївська область Україна, 2019 р.